

Súd: Okresný súd Trebišov
Spisová značka: 17Csp/105/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7919202544
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 06. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Renáta Ďurková
ECLI: ECLI:SK:OSTV:2020:7919202544.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trebišov sudkyňou JUDr. Renátou Ďurkovou v právnej veci žalobcu: Intrum Slovakia s.r.o., Mýtna 48, 811 07 Bratislava, IČO: 35 831 154, zast. JUDr. Jánom Šoltésom, advokátom, Mýtna 48, P.O.BOX 205, 810 00 Bratislava, proti žalovanému: E. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom N. mieru XXX/X, XXX XX Z. nad B., t. č. Mesto Z. nad B. 0, v konaní o zaplatenie 1.092,82 Eur s prísl., takto

rozhodol:

- I. Žalobu zamieťa.
- II. Žalovanému náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou doručenu súdu dňa 31.05.2019 domáhal voči žalovanému vydania rozhodnutia, ktorým by súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť mu sumu 1.092,82 Eur spolu s ročným úrokom z omeškania vo výške 5% z dlžnej sumy od 02.08.2016 do zaplatenia a náhrady trov konania. Podanie žaloby odôvodnil tým, že je právnym nástupcom spoločnosti Consumer Finance Holding, a.s. so sídlom Hlavné námestie 12, Kežmarok, IČO: 35 923 130 z titulu zlúčenia uvedenej spoločnosti s VÚB, a.s., s ktorým žalovaný uzatvoril dňa 05.02.2016 zmluvu o pôžičke č. 6029900053, na základe ktorej mu poskytol pôžičku vo výške 1.010,52 Eur na kúpu spotrebného tovaru. Kúpna cena tovaru bola 1.122,76 Eur. Žalovaný pri podpise zmluvy uhradil akontáciu 112,24 Eur. Podľa zmluvy mal žalovaný pôžičku splatiť formou pravidelných mesačných splátok v celkovom počte 10 pri výške splátky 112,28 Eur až do celkovej sumy pôžičky 1.010,52 Eur. Do podania žaloby žalovaný neuhradil žiadnu sumu, okrem akontácie vo výške 112,24 Eur pri podpise zmluvy. Vzhľadom na to, že žalovaný porušil svoju povinnosť splácať poskytnutú pôžičku včas, v súlade so zmluvou a podmienkami, dňa 26.05.2016 - listom, predžalobná upomienka vyzval žalovaného k okamžitej úhrade dlžnej sumy, pričom ho upozornil na možnosť vyhlásenia splatnosti celého úveru. Žalobca dňa 19.07.2016 zosplatnil úver, o čom žalovaného informoval listom zo dňa 27.07.2016. Celkový dlh predstavuje sumu 1.092,82 Eur. Žalobca si zároveň uplatnil úrok z omeškania. Zmluvnú pokutu v sume 137,71 Eur si žalobca neuplatňuje.

2. Žalovanému sa nepodarilo doručiť žalobu s prílohami do vlastných rúk. Súd nezistil ani aktuálny pobyt žalovaného, preto mu súd doručoval žalobu postupom podľa § 116 ods. 2 CSP.

3. Súd vo veci nariadil pojednávanie, na ktoré sa nedostavili žalobca ani jeho právny zástupca, ktorý svoju neprítomnosť na pojednávaní ospravedlnil. Žalovaný svoju neprítomnosť neospravedlnil.

4. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa so žalobným návrhom a jeho prílohami a to notárskou zápisnicou N3283/2017, prehľadom splátok a úhrad, Zmluvou o poskytnutí pôžičky, predžalobnou upomienkou, doručenkou, oznámením o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru, vyjadreniami žalobcu a zistil nasledovný skutkový a právny stav:

5. Medzi právnym predchodcom žalobcu ako veriteľom a žalovaným ako dlžníkom bola dňa 05.02.2016 uzatvorená Zmluva o pôžičke, na základe ktorej právny predchodca žalobcu poskytol žalovanému pôžičku vo výške 1.010,52 Eur pri celkových nákladoch spotrebiteľa 112,28 Eur. V zmluve bola dohodnuté splátky vo výške 112,28 Eur mesačne v počte 10, termín konečnej splatnosti 20.12.2016, RPMN 26,27%, fixná ročná úroková sadzba 26,27%, priemerná hodnota RPMN 23,66%. Prvá splátka bola splatná 20.03.2016.

6. V predžalobnej upomienke zo dňa 26.05.2016 právny predchodca žalobcu žalovanému oznámil, že voči nemu eviduje nedoplatok na splátkach vo výške 336,84 Eur a vyzval ho na jeho úhradu v lehote do 05.07.2016 s upozornením, že ak do 05.07.2016 nedôjde k úhrade splátky splatnej v mesiaci 03/2016 bude veriteľ oprávnený úver zosplatiť.

7. Listom zo dňa 27.07.2016 žalobca žalovanému oznámil, že nakoľko dlžné splátky v lehote stanovenej v predžalobnej upomienke riadne a včas neuhradil, jeho dlh sa stal splatným v celom rozsahu naraz. Jeho dlh predstavuje sumu 1.093,52 Eur a vyzval ho na úhradu dlžnej sumy do 15.08.2016.

8. Z prehľadu splátok a úhrad vyplýva, že ku dňu podania žaloby žalovaný neuhradil právnemu predchodcovi žalobcu žiadnu sumu.

9. Podľa § 1 ods. 2 zákona NR SR č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

10. Podľa § 52 ods. 1 až 4 Občianskeho zákonníka spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

11. Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

12. Podľa § 54a Občianskeho zákonníka premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať a ani ho platne zabezpečiť; ustanovenie § 151j ods. 2 tým nie je dotknuté. Zmeniť obsah premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy, nahradiť ho novým právom alebo obnoviť jeho vymáhateľnosť možno len na základe právneho úkonu dlžníka, ktorý o premlčaní vedel.

13. Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

14. Podľa § 101 Občianskeho zákonníka pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

15. Podľa § 103 Občianskeho zákonníka ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

16. Podľa § 563 Občianskeho zákonníka, ak čas splnenia nie je dohodnutý, ustanovený právnym predpisom alebo určený v rozhodnutí, je dlžník povinný splniť dlh prvého dňa po tom, čo ho o plnenie veriteľ požiadal.

17. Podľa § 565 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

18. Súd dospel k záveru:

Zákonom č. 343/2018 Z. z. zo dňa 27.11.2018 sa mení Občiansky zákonník tak, že sa vkladá za § 54 nový § 54a, ktorý znie: „Premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať a ani ho platne zabezpečiť; ustanovenie § 151j ods. 2 tým nie je dotknuté. Zmeniť obsah premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy, nahradiť ho novým právom alebo obnoviť jeho vymáhateľnosť možno len na základe právneho úkonu dlžníka, ktorý o premlčaní vedel“. Za účelom zachovania právnej istoty účastníkov spotrebiteľských zmluvných vzťahov (teda nielen dlžníka, ale aj veriteľa) uvedená novela zákona stanovila aj prechodné ustanovenie - § 879v OZ - upravujúce podrobnosti stretu časovo rozdielnych predpisov a toto prechodné ustanovenie účinné od 05.12.2018 jednoznačne upravuje prípady, ak konanie, predmetom ktorého je pohľadávka vzniknutá zo spotrebiteľskej zmluvy, bolo začaté pred účinnosťou tohto zákona, tak sa dokončí podľa doterajších predpisov. Keďže v prejednávanej veci bola žaloba na súd podaná dňa 27.12.2018, pričom ide o spotrebiteľský spor, bolo povinnosťou súdu uvedené ustanovenie v konaní aplikovať - ex offo posúdiť otázku premlčania uplatneného nároku.

19. Z dôvodovej správy vyplýva, že cieľom novely je zavedenie osobitnej úpravy uplatňovania premlčaných nárokov zo spotrebiteľských zmlúv a ich zabezpečenia. Úprava je reakciou na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. PL. ÚS 11/2016-60, zo dňa 7. februára 2018, v ktorom Ústavný súd Slovenskej republiky rozhodol, že ustanovenie § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov nie je v súlade s čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Pri subjektívnych majetkových právach zo spotrebiteľskej zmluvy je opodstatnené, aby sa po uplynutí premlčacej doby tieto práva dostali „ex lege“ do polohy naturálnych záväzkov. Po uplynutí premlčacej doby, najmä s ohľadom na súčasný stav trhovej ekonomiky, niet v zásade z pohľadu štátnej moci záujmu hodného ochrany na podpore vynucovania plnenia zo spotrebiteľskej zmluvy, ak sa právo niektorej zo strán premlčalo. Významom inštitútu premlčania nie je automatické oslobodenie dlžníka od plnenia záväzku. Základným cieľom navrhovanej právnej úpravy bolo vytvorenie priestoru na to, aby dlhy plynúce zo spotrebiteľských zmlúv boli vymáhané len v rozumnom a primeranom čase a dlžník nebol nútený prostriedkami s prvkami štátneho donútenia zaplatiť dlh, vo vzťahu ku ktorému uplynulo značné časové obdobie, v dôsledku čoho by mohla byť oslabená jeho pozícia (napr. nebude už disponovať dôkazmi). Právo plynúce zo spotrebiteľskej zmluvy sa uplynutím premlčacej doby tak ex lege dostáva do polohy naturálneho záväzku, ktoré je možné splniť dobrovoľne povinným subjektom, avšak toto právo nemožno vymáhať proti vôli povinného subjektu (dlžníka). V tomto prípade sa vylučuje kondícia, t. j. v prípade dobrovoľného plnenia premlčaného dlhu dlžníkom sa prijaté plnenie nepovažuje za bezdôvodné obohatenie (§ 455 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Za vymáhanie premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy sa v tomto kontexte rozumie súdne konanie, exekučné konanie a rozhodcovské konanie. Nemožnosť vymáhania premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy zohľadňuje dynamickosť spotrebiteľského prostredia a vedomie tohto rizika bude oprávnené motivovať veriteľov vymáhať svoje pohľadávky čo najskôr. Navrhovaná právna úprava sa z dôvodu predchádzania prípadnej nerovnosti vzťahuje na obe strany spotrebiteľského vzťahu, na spotrebiteľa aj na dodávateľa.

20. Vzhľadom na spotrebiteľský charakter Zmluvy o pôžičke súd konštatuje, že ani nepopretie skutkových tvrdení žalobcu zo strany žalovanej nezabavuje súd povinnosti podrobiť predmetnú zmluvu kontrole (a) a bolo povinnosťou súdu uvedené ustanovenie v konaní aplikovať - ex offo posúdiť otázku premlčania uplatneného nároku.

21. Na základe vykonaného dokazovania a aplikáciou vyššie uvedených právnych noriem dospel súd k záveru, že záväzkový vzťah, ktorý vznikol medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným na základe uvedenej zmluvy o spotrebiteľskom úvere, je vzťahom zo spotrebiteľskej zmluvy, teda občianskoprávnym, na ktorý je potrebné aplikovať ustanovenia Zákona o spotrebiteľských úveroch a Občiansky zákonník. Na základe zmluvy bol žalovanej poskytnutý úver a vzhľadom na výšku a účel úveru

ide o zmluvu o spotrebiteľskom úvere. Žalovaný úver riadne nesplácal. Právny predchodca žalobcu predžalobnou upomienkou zo dňa 26.05.2016 vyzval žalovaného na zaplatenie dlžnej splátky splatnej 03/2016 do 05.07.2016. Nakoľko k úhrade zo strany žalovaného dlžnej splátky nedošlo (tak ako to vyplýva z prehľadu splátok a úhrad čl. 15 spisu), právny predchodca žalobcu listom zo dňa 27.07.2016 oznámil mimoriadne zosplatenie úveru, ku dňu 19.07.2016.

22. Pre prípady, kedy sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným, splatným celý dlh (tak ako v tomto spore) stanovuje Občiansky zákonník v § 103, veta druhá, osobitné pravidlo pre začiatok plynutia premlčacej doby zosplateného dlhu. V zmysle § 103 veta druhá Občianskeho zákonníka, ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh, začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky. Premlčacia doba práva na zaplatenie takto zosplateného dlhu sa teda začína skôr, ako dôjde k zosplateniu dlhu. Začína plynúť dodatočne už odo dňa zročnosti nesplnenej splátky, pre ktorú bol dlh zosplatený. V danom prípade právny predchodca žalobcu ako veriteľ vyhlásil predčasnú splatnosť celého úveru ku dňu 19.07.2016, v zmysle § 565 v spojení s § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, pričom tak musel vzhľadom na znenie § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka urobiť po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky, pre ktorú bola táto predčasná splatnosť vyhlásená. Žalobca vyhlásil predčasnú splatnosť pre nezaplatenie splátky splatnej v mesiaci 03/2016 (splátka splatná dňa 20.03.2016). Vzhľadom na vyššie uvedené, odo dňa 21.03.2016 tak začala plynúť 3 ročná premlčacia lehota, ktorá uplynula dňa 21.03.2019. Žaloba bola doručená tunajšiemu súdu dňa 31.05.2019, teda po uplynutí trojročnej premlčacej doby. Svoj názor na plynutie premlčacej doby súd opiera i o rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 8Co/76/2019, rozhodnutie Krajského súdu Trenčín sp. zn. 4Co/146/2019, rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 13Co/288/2016, rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 13co/288/2016, ako i na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove, č.k.6Co/26/2017-83 zo dňa 28.6.2018, kde v bode 27. rozsudku odvolací súd uviedol, že: „Odvolací súd tiež poznamenáva, že taký právny úkon, akým je zosplatenie celého dlhu by mal obsahovať dôležitý údaj a to identifikáciu tej nezaplatennej splátky, pre ktorú sa veriteľ rozhodol využiť svoje právo na zosplatenie celého dlhu. Práve totiž od splatnosti tejto splátky sa začína počítať premlčacia doba podľa § 103 Občianskeho zákonníka.“

23. V prejednávanej veci bolo dohodnuté plnenie v splátkach, preto premlčanie dlhu nie je viazané na okamih využitia práva veriteľa podľa § 565 OZ resp. § 53 ods. 9 OZ - predčasného zosplatenia úveru, ale na okamih splatnosti tej splátky, pre ktorú sa toto právo (zosplatenie) využíva. Účelom § 103 OZ je zabrániť vyčkávaniu veriteľa s využitím práva podľa § 565 OZ pri omeškaní dlžníka a motivovať ho k čo najskoršiemu vymáhaniu svojej pohľadávky, ak nedôjde k riadnemu plneniu. Tieto následky musia platiť aj pre takú dohodu, aká je obsiahnutá v bode 8.2 zmluvných podmienok v znení „spoločnosť je oprávnená v prípade riadneho a včasného nesplácania splátok pôžičky žiadať od klienta zaplatenie celej pohľadávky Spoločnosti, ktorá sa stane okamžite splatnou (vyhlásiť okamžitú splatnosť pôžičky), ak je klient v omeškaní s úhradou jednej splátky alebo čiastočného plnenia jenej splátky počas obdobia dlhšieho ako 3 mesiace a to za podmienok ustanovených v § 53 ods. 9 a § 565 OZ“. Ak táto dohoda rovnako umožňuje veriteľovi kedykoľvek zosplatiť celý úver, potom sa musia rovnako aplikovať ustanovenia chrániace dlžníka pred možnou snahou veriteľa „predlžovať“ premlčaciu dobu tým, že bude výkon tohto práva realizovať čo najneskôr.

24. Poukazujúc na tieto skutočnosti súd žalobu v celom rozsahu zamietol.

25. O trovách konania súd rozhodol podľa nasledujúcich ustanovení:

Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

Podľa § 255 ods. 2 CSP, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

26. V predmetnom konaní bola úspešná žalovaná. Súd však žalovanej náhradu trov konania nepriznal s poukazom na čl. 17 základných princípov CSP zakotvujúcich procesnú ekonomiu rozhodnúť priamo, pretože žalovanej v konaní preukázateľne žiadne účelne vynaložené výdavky ako trovy konania

nevznikli. Rozhodnutie postupom najskôr podľa § 262 ods. 1 CSP o priznaní nároku strane na náhradu trov konania a následne podľa § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník, za situácie, keď oprávnenej strane žiadne trovy v konaní nevznikli, by bolo zjavne nielen nerozumné, ale i v rozpore so zásadou hospodárnosti civilného súdneho sporu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia odvolanie na Okresný súd Trebišov (§ 362 ods.1 CSP).

Podľa ust. §-u 363 CSP, v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa ust. §-u 364 CSP, rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa ust. §-u 365 ods. 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP, odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v ods. 1, ak táto vada má vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 CSP, odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.